

Захваљујући ангажовану Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија и угледу који Српска Православна Црква има у пријатељској Грчкој и њеним најважнијим установама, Београд и сав српски православни род доживеће редак благослов, јер поводом изложбе посвећене 850. годишници од рођења Светог Саве у престоницу свих Срба стижу најзначајније српске светиње из Царске лавре манастира Хиландар на Светој Гори Атонској, које су везане за живот првог српског архиепископа. Светиње ће на Аеродрому „Никола Тесла” сутра дочекати Његова Светост Патријарх и највиши представници српске државе, уз црквене и државне почести.

Историјска изложба једноставног назива Свети Сава, коју Музеј Српске Православне Цркве организује у Галерији Српске академије наука и уметности, трајаће од 15. маја до

19. јула. То ће бити потпуно јединствена и непоновљива прилика да, поред других драгоцених уметничких дела везаних за личност и живот Светог Саве, верни народ види и поклони се следећим хиландарским светињама:

- **мозаичној икони Богородице Одигитрије, пред којом је уснуо у Господу Стефан Неман, у монаштву прослављен као Свети Симеон Мироточиви.** Икона је рад солунских мајстора с краја 12. века. Ово је најстарија икона сачувана у ризници манастира Хи-ландара. Како је сам Свети Сава посведочио у Житију Светог Симеона – монах Симеон је затражио на самрти икону Богоро-дице да пред њом преда дух свој Господу.

- **икони Богородице Млекопитатељнице (Галактотрофусе), светињи Савине испоснице у Кареји.** По познијем предању, икону је насликао Свети апостол и јеванђелист Лука, а Свети Сава ју је током свог путовања у Свету земљу добио у манастиру Светог Саве Освећеног у Јерусалиму заједно са патерицом Светог Саве и иконом Богородице Тројеручице, према завештању оснивача Све-тог Саве Освећеног у VI веку;

- **по многим најлепшој икони Христа Пантократора, ремек-делу византијског сликарства, датираној у 1260. годину;**

- **чувеној икони Светог Саве и Светог Симеона из 15. века, коју ико̀нографске појединости опредељују у XV столеће.**

- **реплици Хиландарског игуманског штапа, дару Алексија III Анђела, пореклом из Цариграда, из 1199. године, израђеног од абоноса, јасписа, сребра, позлате и другог драгог и полудрагог камена.** Свети Сава је хиландарски игумански штап добио од византијског цара Алексија III Анђе-ла приликом свог боравка у царској престони-ци 1199. године, као симбол потврде да новоосновани српски манастир и његово братство на Атосу имају право да самостално постављају наредне, изабране старешине манастира. За хиландарско братство је овај чин био од вели-ког значаја, будући да је дотадашња пракса на Атосу приликом постављања новог игумана манастира подразумевала његов одлазак на цариградски двор због потврде коју би добио од самог цара.

- реплици Патерице Светог Саве Освећеног, коју је током свог првог поклоничког путована у Свету земљу, 1229. године, Свети Сава добио у Великој лаври Светог Саве освећеног. Свето предање каже да је пре своје смрти Сава Освећени одредио да се његов штап – патерица постави уз иконостас главне цркве његовог манастира и прорекао да ће са Запада доћи његов имењак, монах „царског рода” који ће узети његову па-терицу;

- **Карејском типик**у - препису из прве четвртине XIII века, оснивачком акту, којим су прописана и правила поста и богослужења Испоснице Светог Саве Освећеног у Кареји

- реплици Иконе Богородице Тројеручице, паладијуму све Српске земље, којој је била посвећена и катедрална црква у Скопљу. Свето предање нас учи да је припадала Светом Јовану Дамаски-ну, чија се одсечена десница исцелила после молитве пред њом. Свети Сава је ову икону донео из Дамаска, а доцније је извесно време била и у манастиру Студени-ци, одакле је на чудесан начин, 1661. године доспела на Свету Гору, пред манастир Хиландар. икона Богородице Тројеручице налази се у наосу главне манастирске цркве у проски-нитару уз источну страну југозападног стуба, крај игуманског трона.

(СПЦ)